

MRSA i pelsdyrgårder – råd om smittebeskyttelse

Denne informasjonen er beregnet for:

- ✓ Pelsdyroppdrettere og røktere.
- ✓ Andre som skal inn i gårdpelsdyrgårder, for eksempel veterinærer, rådgivere, servicefolk og besøkende.

Hvorfor er det viktig å følge rådene for smittebeskyttelse?

- ✓ For å hindre at personer får overført smitte fra pelsdyr.
- ✓ For å hindre at personer tar med seg smitte inn i eller ut av besetningen.
- ✓ For å beskytte norske pelsdyrgårder mot smitte fra utlandet.

Hva er MRSA og LA-MRSA?

MRSA er gule stafylokokker som har blitt motstandsdyktige mot antibiotika. Bakteriestammer som lett spres til dyr kalles dyreassosiert MRSA (LA-MRSA). Husdyr (særlig svin) og mennesker kan smitte hverandre, og være bærere av MRSA på huden, i svelget og i nesa. I fjøs/besetning vil MRSA kunne finnes i miljøet (inkludert støv), i tillegg til på dyr.

Generelle forholdsregler:

- ✓ Det må være gode muligheter til å vaske støvler, overtrekksklær, hender og utstyr på innsiden av smitteslusen. I minkgårder er det ikke et forskriftskrav om smittesluse. Det anbefales likevel at man lager systemer i minkgårder som har tilsvarende smittebeskyttende effekt som smittesluse.
- ✓ Smitteslusene må være funksjonelle slik at smitte ikke overføres via slusen.

Renhold av pelsgården, klær og utstyr

- ✓ Pelsgården bør rengjøres regelmessig, og man bør tilstrebe et lavt støvnivå.
- ✓ Alle arbeidsklær bør vaskes regelmessig på 60 grader, inklusive klær og støvler som henger i smittesluse.
- ✓ Det anbefales å legge særlig vekt på godt renhold i og ved drikkekar, fôrplasser, samt i ungdyravdelingene.
- ✓ Utstyr som brukes i flere besetninger skal vaskes og desinfiseres mellom hver besetning.

Daglig smittebeskyttelse ved arbeid i besetningen

Før man går inn i pelsgården:

- ✓ Heng klær i den ytre sonen i «smitteslusen», helst i et skap som bare brukes til dette.
- ✓ Vask hendene med såpe og vann, og tørk dem med papir.
- ✓ Ifør deg arbeidsklær/overtrekksklær og støvler.

Når man forlater pelsgården:

- ✓ Ta av overtrekksklær og støvler.
- ✓ Vask hendene med såpe og vann, og tørk dem med papir.
- ✓ Ta på egne klær og skotøy.

Smittebeskyttelse ved besøk fra andre land

- ✓ For alle som har vært i kontakt med husdyr i andre land, gjelder en generell anbefaling om at det skal gå minimum 48 timer før vedkommende skal ha kontakt med norske husdyr. Minst 24 av disse 48 timene skal vedkommende ha oppholdt seg i Norge.

- ✓ Personer som har arbeidet i husdyrbesetninger i andre land bør teste seg for MRSA før de kommer i kontakt med norske husdyr. De bør bruke hodeplagg, engangshansker og kirurgisk munnbind inntil negativt prøvesvar foreligger.
- ✓ Øvrige besøkende fra andre land bør gjøre en grundig vask og desinfeksjon av hendene før de går inn i besetningen, benytte hodeplagg og følge rådene om daglig smittebeskyttelse ved arbeid i besetningen, som finnes i dette informasjonsarket.

Smittebeskyttelse ved besøk i husdyrbesetninger i andre land?

- ✓ Bruk engangshansker og hodeplagg ved besøk i husdyrrom.
- ✓ Hendene skal vaskes og desinfiseres rett etter at beskyttelsesutstyret er tatt av.
- ✓ Hvis det er mulig, ta en dusj etter besøk i besetningen.
- ✓ Det bør gå minimum 48 timer fra et besetningsbesøk i utlandet, til kontakt med norske husdyr. Minst 24 av disse 48 timene skal vedkommende ha oppholdt seg i Norge.

Ansettelse av personer som har arbeidet i husdyrbesetninger i andre land

- ✓ Personer som har arbeidet i husdyrbesetninger i andre land, bør testes for MRSA før de begynner å jobbe i besetningen. Ta kontakt med lege og følg Folkehelseinstituttets anbefalinger om behandling hvis vedkommende er smittet. Les mer om dette på Folkehelseinstituttets hjemmeside, www.fhi.no.
- ✓ Inntil et negativt resultat av MRSA-prøven foreligger, bør vedkommende dusje, vaske håret grundig og desinfisere hendene før hvert besøk i besetningen. Vedkommende bør bruke hodeplagg, engangshansker og kirurgisk munnbind. Det er viktig at vedkommende følger råd om daglig smittebeskyttelse ved arbeid i besetningen, som finnes i dette informasjonsarket.

Når MRSA er påvist i din besetning

- ✓ Hvis det er påvist MRSA-smitte i besetningen, skal alle som skal inn i besetningen informeres.
- ✓ Personer som arbeider i besetninger hvor det er påvist MRSA, bør ikke stelle dyr i andre besetninger.
- ✓ Det bør være minst mulig persontrafikk inn og ut av besetninger som er smittet med MRSA.
- ✓ I besetninger som har fått påvist smitte, bør rutinebesøk fra veterinær, rådgivere, servicefolk etc. legges til slutten av dagen.
- ✓ I husdyrrom anbefales det å benytte hodeplagg, engangshansker og kirurgisk munnbind eller støvmaske. Støvmaske med utluftingsventil beskytter mennesker mot MRSA-smitte fra dyr og miljø. Maske uten utluftingsventil, eller kirurgisk munnbind, beskytter dyrene mot smitte fra mennesker. Hvis besetningen er LA-MRSA-smittet anbefales derfor støvmaske med ventil. Maske/munnbind skal skiftes ofte, og alltid når den/det blir fuktig.
- ✓ Etter opphold i fjøset/besetningen: Vask hendene grundig med såpe og vann, og tørk dem med papir. I tillegg bør hendenes desinfiseres, for eksempel med sprit med glyserol.
- ✓ Utstyr som benyttes i en MRSA-smittet besetning skal vaskes og desinfiseres etter bruk.
- ✓ Det anbefales at de som arbeider i minkgården tester seg for MRSA.
- ✓ Nærmeste familie (personer i samme husstand) bør testes for MRSA hvis den som arbeider med mink blir funnet MRSA-positiv.

Dyr kan sendes til pelsing som normalt. Eventuell overføring av MRSA videre er ukjent. Inntil videre anbefales det å bruke beskyttelsesutstyr, munnbind og engangshansker som beskrevet over, under pelsingen.

Ønsker du å finne ut om du eller din besetning er smittet?

- ✓ Hvis du har mistanke om at din besetning kan være smittet av MRSA, ta kontakt med Mattilsynet på tlf. 22 40 00 00.
- ✓ Ønsker du å teste om du eller andre er smittet? Ta kontakt med din fastlege. Undersøkelsen er gratis, og du får svar i løpet av en ukes tid.

Her finner du mer informasjon om MRSA:

Mattilsynet: www.mattilsynet.no

Folkehelseinstituttet: www.fhi.no

Veterinærinstituttet: www.vetinst.no

Animalia: www.animalia.no